

[Udenrigsministeren.]

tager anledning af de her fremsatte påstande til at oplyse, at der ikke er tale om, at vi tilfældigt i Paris fik meddelelse om øvelsen. Planerne for Mainbrace-øvelsen er blevet udarbejdet i de dertil kompetente fælles NATO-organer, og Danmark blev på et meget tidligt stadium inddraget i dette arbejde. Under arbejdet med den nærmere udformning af øvelsesprogrammet er der blevet taget fuldt hensyn — jeg gentager fuldt hensyn — til de forslag og ønsker, der er fremsat fra dansk side.

Det var altså ikke på grund af Mainbrace-manøvrerne alene, at den danske regering har virket for og stadig virker for tilslutning til den opfattelse, som også Atlantrådets generalsekretær Lord Ismay fornylig har gjort sig til talsmand for, at man med fremtiden for øje må udbygge en nærmere kontakt mellem de militære og de politiske NATO-instanser, også i forbindelse med planlægningen af militære manøvrer. Da jeg for nogen tid siden havde den ære at overtage formandsskabet for det nordatlantiske råd, understregede jeg dette i en tale som et vigtigt skridt i den videre opbygning af NATOs organisation. Det har hidtil været således, at de militære NATO-øvelser er blevet behandlet på et rent militært plan indenfor NATO, og at kontakten har fundet sted med de enkelte nationale regeringer. Jeg anser det imidlertid for naturligt og hensigtsmæssigt, at der finder en samlet politisk NATO-vurdering sted af sådanne militære foranstaltninger, og denne vurdering kan bedst foretages i det nordatlantiske råd, der er NATOs øverste organ, og hvori samtlige regeringer er repræsenteret. Danmark har haft et vist initiativ i denne sag, og vi har al mulig grund til at tro, at tanker i denne retning også nu vil blive gennemført.

Til slut vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger i anledning af de udtalelser, det ærede medlem hr. Aksel Larsen fremsatte i anledning af en tale, som den republikanske præsidentkandidat general Eisenhower holdt i New York i slutningen af august.

Det er i almindelighed næppe korrekt, i hvert fald usædvanligt, fra denne talerstol at fremsætte bemærkninger om, hvad en udenlandsk politiker i general Eisenhowers nuværende stilling har udtalt. Men da denne udtalelse vedrører et anliggende, som i kraft af Atlantpagten angår også os, skal jeg sige,

at generalens udtalelser, således som de blev refereret, ikke blev modtaget med tilfredshed på denne side af Atlanten, fordi de kunne udnyttes som et bevis på, at det var et led i generalens udenrigspolitiske mål aktivt at søge opnået befrielse af de af Rusland dominerede lande.

Det er derfor med tilfredshed, at man kan konstatere, at general Eisenhower i en senere tale i Philadelphia den 4. september har understreget, at folkenes ret til at leve i frihed må støttes med fredelige, og kun med fredelige midler. I denne tale siger generalen blandt andet: „Vi vil gøre det soleklart, at der ikke eksisterer noget sådant som amerikansk imperialisme, at der ikke kan forekomme noget sådant som amerikansk aggression mod noget land, det være sig stort eller lille“. Andet har utvivlsomt heller ikke været tilsigtet i den første tale, hvilket stemmer med andre udtalelser, hvori generalen fuldtud på linie med De Forenede Staters præsident og udenrigsminister har afvist muligheden af, at De Forenede Stater skulle indlade sig på nogen offensiv krig mod noget land. Jeg kan således nævne en udtalelse i general Eisenhowers televisiontale den 23. juni, hvori han siger: „Vi må sikre os, at hele verden forstår den dybe oprigtighed af De Forenede Staters fredsvilje, der tilbageviser enhver tanke om præventiv krig“.

I hele sin gerning som øverstkommanderende for de allierede forsvarsstyrker i Europa har general Eisenhower hele tiden været i nøje overensstemmelse med Atlantpagtlandenes udelukkende defensive politik. Hvis ikke dette havde været tilfældet, ville han ikke af Atlantpagtlandene have været mødt med den tillid, der altid i så rigt mål er blevet ham til del. Det er min overbevisning, at general Eisenhower, hvis han skulle blive valgt til præsident, ikke vil bryde linien i De Forenede Staters udenrigspolitik, der afviser enhver tanke om opbygning af styrker indenfor Atlantpagten, der kan anvendes til en præventiv krig. Der er ingen indenfor Atlantpagten, der ønsker at bryde forudsætningerne for landenes tilslutning til den: at der alene er tale om defensive foranstaltninger. Med det nøje kendskab, jeg efterhånden har fået til det arbejde, som udføres, og til de ledende personligheder indenfor Atlantpagtsarbejdet, kan jeg fremsætte denne erklæring, der udspringer af en absolut vished om, at